REFIRMUS
Pécsi Református Kollégium időszaki kiadványa
2020 december 2. szám

Életközelből – Interjú Hoppál Péterrel

Adventi hálaének

„Advent az egyházi év kezdete. Egy új időszak indul, ezért fontos, hogy végiggondoljuk az elmúlt évünket, számadást végezzünk, s tudjunk hálát adni azért, amit kaptunk”- mondja Dr. Hoppál Péter, a Pécsi Református Kollégium Igazgatótanácsának elnöke, akivel bármilyen kérdéskört beszéltünk át, mindig valahogy a hálaadásig jutottunk. Így született meg ez az „Adventi hálaének”. Igaz, hogy ezúttal nem egy kórusmű, hanem egy beszélgetés formájában. Szeretettel osztjuk meg e gondolatokat az idei karácsony küszöbén.

Hogyan indult az új egyházi év, mit hozott az idei advent Önnek?

Egy új feladatot, küldetést kaptam a mostani egyházi választásokon, hogy egyházunk legmagasabb testületében, a törvényalkotó Zsinatban képviseljem világi küldöttként a Baranyai Egyházmegyét, gyülekezeteinket és iskoláinkat. Nagy felelősség, ha bizalmat kapunk az emberektől, igyekezni fogok megszolgálni.

A Kollégium Igazgatótanácsának elnökeként hat éve szolgál, presbiter két évtizede, kántorizál a Pécs-Kertvárosi gyülekezetben. Mindehhez jön a Pécsi Tudományegyetem oktatói munkája, a közéletben pedig miniszteri biztosként, országgyűlési képviselőként temérdek teendő. Hogyan szólítják meg a feladatok?

Minden ember keresi az egyensúlyt, a helytállást és harmóniát a különböző vállalásokban. De a szolgálat belülről érkezik. Az egy meghívás, megimádkozott elküldés, hogy vállalj valamit, akkor is, ha sok-sok terhet viszel, ha sok feladatban kell helytállnod! Az egyház az a közösség, ahol

a szolgálatoddal, a társadalmi feladatvállalásoddal ki tudod nyilvánítani, hogy hálaadással vagy a Teremtőd iránt, és valamit viszonozni szeretnél mindazért, amit kaptál.

Az a belső megszólítás, meg lehet fogalmazni, hogyan történt?

Erről ritkán beszélek, de egészen pontosan őrzöm életemet változtató eseményként, amikor a személyes elhívásom megtörtént. Lelki fejlődésemben benne van egyaránt a tradicionalizmus és a Lélek ajándékaira való nyitottság attitűdje is. Ezt érzékeltem szűk családi körben, áldott emlékezetű lelkész nagyapám lelki örökségében is. Szeretek hidakat építeni a különböző kegyességi irányzatok között. Ebben a lelki nyitottságban jött el az a pillanat, amely még a rendszerváltoztatás előtt, 16 éves koromban a debreceni református kántorképző tanfolyamon történt. Ott a reggeltől estig tartó napi gyakorlás mellett a hagyományos lelki életem kapott egy olyan erős evangelizációs impulzust, hogy a személyes életátadás felé vezettek a lépések. Bár vallom, hogy ez egy folyamat, amikor az Úristen elhívásban részesíti az embert, de akkor ott ez a folyamat számomra megpecsételődött egy hosszú, mély imádságban.

Most visszanézve sok év távlatából is erőt kap ebből az imádságból?

Nem állíthatom, hogy maradéktalanul meg tudtam felelni az akkor elképzelt vállalásaimnak, hisz a hívő ember is természeténél fogva bűnre hajlamos, de ezeket a mi hitvallásunk szerint úrvacsorától úrvacsoráig összegyűjtjük, és letesszük a Krisztus keresztjéhez. Viszont az ottani életátadás meghatározta, hogyan fogom berendezni az életem. Hálás vagyok máig, hogy ez a pillanat megszülethetett és

avval a csodával szembesülhettem, hogy én is azoknak a családjába léphetek, akiket Krisztus személyesen megváltott!

Ez az elhívás felelősséget jelent a közösségeink iránt is?

Tudjuk, hogy az egyházunk gyülekezeteiben él, mert ezt az elhívást sokan megkapták, Isten sokakat szólít, hogy a hívásra válaszoljanak, érkezzenek meg. Csak azt tudom mondani így 32 év távlatából, ha a hívásra igent tudunk mondani, akkor rengeteg áldás jön az életünkbe. Fontos most, amikor a gyülekezeteink újabb hat éves ciklusra indulnak, hogy álljunk ki, és mondjuk el hálával a szívünkben személyes hitvallásunkat, hogy meg tudjunk erősödni egymás hitében.

A fenntartói Igazgatótanács elnökeként viszi a Pécsi Református Kollégium ügyét már hat éve. Hogyan értékeli az elmúlt időszakot?

Hálaadásra indít, hogy a mögöttünk hagyott hat év az erős gyarapodás időszaka lehetett. Immár nyolc tagintézményből áll az iskolaközpontunk, mintegy 1200 diákkal. Nagy örömöm, hogy államtitkári szolgálatom alatt hozta meg a kormány azt a döntést, hogy európai uniós finanszírozásból Magyarország legnagyobb iskolaépítési támogatását adja a pécsi általános iskolánk felépítéséhez. Másfél milliárdos rekord beruházásunk volt ez. Ingatlanjaink gyarapodtak a Református Óvoda és a drávafoki iskolánk épületeivel, megindult a zengővárkonyi tagiskolánk és a művészetoktatás is a Kollégiumon belül.

Mi az, amiben fontos, hogy a tagintézmények egységesek legyenek?

Mindenki berendezi a saját iskoláját értékekkel, pedagógiai kihívásokkal, módszertani innovációval és lelki éberséggel. A különböző iskoláknak különböző a karaktere. Ez így jó! Ugyanakkor természetes minden intézményben a magyar református keresztyén identitásunk őrzése, hisz a mai szekularizált világban egy „érték világháborús” időszakban élünk. Most nem a tankok, hanem a különböző világnézetek csatáznak. Nagy kérdés, hogy mi lesz a keresztyénség jövője, mert folyamatos védekezésre vagyunk kényszerítve, mindennapi támadásokkal. Mi azért imádkozunk, tesszük a dolgunkat, hogy amit az Úristen megadott a világnak a keresztyénséggel, a Föld sójaként maradjunk meg. Minden nap küzdelem és hálaadás a megmaradásunkért az iskolában.

Mit tehet az egyes ember ma a keresztyénségért?

Hivatalomnál fogva meg-megfordulok Nyugat-Európában, Amerikában, Ázsiában. Látom, hogyan adják föl identitásukat a korábban keresztyén társadalmak. Itt Kelet-Európában nagyon fontos, hogy mi ne eldobjuk, hanem felvegyük keresztünket. Bíznunk kell abban, hogy ebben a harcban nem vesztésre, hanem nyerésre állunk hosszabb távon. De ezért nekünk is egyenként, baranyai reformátusokként vállalnunk kell a magunk értékharcát, helytállását, erős imádsággal, hálával, hogy mi kitartunk a magyar református keresztyén identitásunk mellett.

Mi az, ami most leginkább hálára indítja?

Személyes életemben leginkább az, hogy megadta Isten a nagycsaládos életünk lehetőségét. Immár 25 éve házasok vagyunk volt gimnazista osztálytárs feleségemmel, három gyermekünkkel megajándékozva, és minden évben más-más áldását éljük meg annak, ahogy ők felnőtté válnak. A legnagyobb hálaadásom tehát a család közössége! A másik pedig az, hogy a világban zajló értékháborúban az egyházi szolgálat megerősít az értékek mentén való napi kiállásban, és hogy a tanárság melletti másik hivatásomban, a nagyon nehéz politikai szolgálatban is ez legyen az iránytű. Noha ennek a keresztyén konzervatív világnak az ellenségei naponta gyalázznak, gúnyolnak bennünket, naponta fel kell állni ebből, és újra kell az értékek mentén tovább építkeznünk. Ezt egy küldetésnek tekintem. Azért is hálát adok, hogy Isten „munkása” lehetek az egyházi szolgálatban az Ő országa építésében, politikusként pedig e földi országunk építésében is dolgozhatom.

A zene végigkíséri életét. Most adventben mi az, amit szívesen hallgat, ami segít lecsendesedni?

Rátaláltam a világhírű, nyíregyházi Szabó Dénes református karnagy vezette Cantemus Kórus „lélek zenéire” az interneten, mely olyan most a koronavírusos hónapokban nekem, mint a mindennapi kenyér, lelki orvosság vagy ahogy ők nevezik: „C-vitamin a léleknek”. Jó szívvel ajánlom elcsendesedéshez, erősödéshez, derűhöz a mostani időkben mindenkinek szeretettel!

Fekete Etelka

Ige-Idő-Szerű

A Látogató

„Áldott az Úr, Izráel Istene, hogy meglátogatta és megváltotta az ő népét. Erős szabadítót támasztott nekünk szolgájának, Dávidnak házából," Lk 1,68-69

Zakariás, Keresztelő János édesapja hálát ad Istennek azért, hogy Jézus Krisztus által meglátogatta az ő népét. Ha valakit meglátogatunk, elmegyünk hozzá, az azt jelenti, hogy fontos a számunkra. Érdekel az, hogy mi van vele, hogy van. Ma már sokszor a személyes látogatás helyett telefonálunk, sms-t küldünk, messengeren üzenünk egymásnak. Ezek is fontos jelzések a másik számára, de azért a személyes találkozást nem pótolják. Gondoljunk csak a tavaszi, vagy a mostani karanténos időszakra: korlátozottak a lehetőségeink, hiszen ha valaki idősek otthonában van vagy éppen karanténban, akkor személyesen nem tudunk vele találkozni. Persze, lehet üzenni, telefonálni de azért ezek nem ugyanazok, mint a személyes találkozás.

Isten azért látogatott meg minket, azért jött el hozzánk Jézus Krisztusban, mert fontosak vagyunk a számára.

Jézus eljövetele olyan, mint amikor az éjszakai sötétség után, hajnalban felkel a nap és beragyog mindent a sugaraival. A sötétségből hirtelen világosság lesz. Ott, ahol addig nem láttunk semmit sem, hirtelen minden láthatóvá válik.

Mindannyian lelki sötétségben élünk, mert mindenkit nyomaszt az a sok rossz, fájdalom, ami körülvesz minket és ami sokszor ott van a szívünkben. Jézus hozzánk jött, értünk jött, ezért látogatott meg minket. Azért jött, hogy kiszabadítson minket ebből a külső és belső sötétségből. Azért jött, hogy irgalmából és szeretetéből megajándékozzon minket a világossággal. Azért látogatott meg minket, hogy új utat mutasson nekünk, hogy a *„lábunkat a békesség útjára igazítsa."*

Ez azt jelenti, hogy a szívünket békesség és nyugalom töltse el a félelem és aggodalom helyett. A békesség azt jelenti, hogy rend van bennem, hogy minden a helyén van, hogy jól érzem magamat. Nem szűnik meg a sokféle rossz körülöttem, de én nyugodt vagyok, mert tudom, hogy Isten megőriz engem, gondot visel rólam, biztonságban vagyok. Ezt jelenti az, hogy Jézus eljött, meglátogatott engem. Mert nemcsak eljött, hanem azóta is jelen van az életünkben.

Jézus – földi élete során – elvégezte azt, amiért küldetett. Meghalt helyettünk és értünk a kereszten, hogy ezáltal megszerezze számunkra a bűnbocsánat ajándékát. Ez azt jelenti, hogy mindaz, ami most nyomaszt, mert elrontottad, mert valami olyat tettél, vagy mondtál, amiről tudod, hogy nem kellett volna, mert rossz; mindaz, amit szeretnél meg nem történtté tenni, azt Isten megbocsátotta neked Jézus Krisztus haláláért. Ha szeretnél ezektől megszabadulni, akkor kérned kell, kérned lehet az Ő megbocsátást és Ő megbocsát neked. Ez az a szabadítás, amit Isten megígért az ószövetségi próféták által. Ez az, amit Jézus Krisztus beteljesített. Ő ezért jött, ezért látogatott meg minket.

Az adventi, a karácsonyi időszak kérdése évről-évre mindig az, hogy te beengeded-e a hozzád látogató Jézust?

„Íme, az ajtó előtt állok, és zörgetek: ha valaki meghallja a hangomat, és kinyitja az ajtót, bemegyek ahhoz, és vele vacsorálok, ő pedig énvelem."
Jel 3,20

Ez a feltámadt, élő Jézus ígérete a számodra. Ő kopogtat, de az ajtót, mivel te vagy a házigazda, neked kell kinyitnod.

A Látogató ajándéka akkor lesz a tiéd, ha kinyitod az ajtót és beengeded. Vagyis, ha figyelsz rá, ha fontos neked, ha kéred és elfogadod azt, amit hozott neked.

Az igazi karácsonyi ünnep akkor jön létre, ha már beengedted őt.

Kovách Péter

refipecs.hu

Nagy Péter (1949-2020)

Az újság szerkesztése közben kaptuk a szomorú hírt, hogy Nagy Péter lelkipásztor testvérünket a mi Urunk, december 10-én hazahívta Magához. Nagy Péter 1949-ben született Nagy Gyula budapesti református lelkipásztor gyermekeként, majd a családi hagyományt követve maga is a lelkészi hivatást választotta. A Budapesti Református Teológiai Akadémián szerzett lelkészi végzettséget, ezt követően pedig ösztöndíjas hallgatóként a németországi Münster egyetemén folytatta tanulmányait.

Hazatérte után a Komlói Református Egyházközség választotta meg lelkipásztorának, ahol 1982-től kezdődően húsz éven keresztül hűségesen végezte a szolgálatot. Ebben az időszakban a Pécsi Református Kollégium egyik alapítója, megálmodója volt. Fontos volt számára, hogy a baranyai reformátusságnak legyen egy szellemi központja, ahol a jövő reformátusai tanulhatnak. Bogárdi Szabó István, a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke így emlékezik meg róla: „Amikor utoljára találkoztunk, a kórház elkülönített helyiségében kellett a szkafanderből visszaöltözködnöm többszörös fertőtlenítéssel. Közben az ügyeletes orvos megjegyezte: „Ez a lelkész nagyon híres ember lehet, ha ennyi mindent hoztak-küldtek neki, és a járvány kellős közepén miniszter után püspök jön látogatni!" Inkább szent ember – vágtam rá gyorsan, de már képzeltem is, ahogy Nagy Péter barátunk jót kacag és jellegzetes mozdulattal ellegyinti ezt a helytelen kitételt. Csak annyit kellett volna mondanom: a barátunk.

De ugyan, mégis, miképpen lehetne elmondani Nagy Péter életét?

Felvidékről kitelepített lelkészcsaládban született és nevelkedett, nagy életdráma után jelentkezett teológiára. Diákként a kitűnők közül is kiemelkedett, ösztöndíjról hazaérkezve nem állt kötélnek, hogy szocializmust építsen a titkosszolgákkal, ezért bajuszt akasztott az egyházkormányzattal is, hát Komlón lett lelkész a pesti srác, ahol átszervezte a szórványgondozást, semmibe hulló életeket mentett, fogyatékosoknak szervezett kereső foglalkozást. Vezette a lelkészek szabad tanulmányi körét, a THÉMA egyesületet, részt vett a pécsi kollégium alapításában, aztán Budafokon szervezett iskolát, alapított középiskolát, és felvirágoztatta a gyülekezetet. Nagy gyorsan ennyit tudtam ott a kórházban elmondani, mintegy cserébe az orvos ígéretéért, hogy küzdeni fognak az életéért. Azt kellett volna mondanom: a barátunk. S talán többet mondtam volna.

...Elment, biztos hittel, leginkább remélve, hogy az Igazmondó Isten mennyei hajlékában örökös helyen várja Megváltója." (Parókia, 2020. december 11.)

Az idei tanév elején meghívtuk a Kollégium pedagógusainak közös csendesnapjára, ahol „A pedagógus, mint tanítást végző ember: felülről, a Szentháromság Isten által tanított ember" címmel tartott előadást. Ebből idézünk:

„Kié vagyok? A Heidelbergi Káté első kérdésére adott válasz: „...nem a magamé, hanem az én hűséges Megváltómnak, a Jézus Krisztusnak a tulajdona vagyok." Ezt ugyan már közhely szerűen, állandóan ismételgetem, de nem baj ez, mert ebben minden benne van. Ez nekem nagyon fontos volt a kórházban is, meg otthon is. Most akkor kié vagyok? Ha ez „tiszta", akkor lényegtelen, hogy itt vagyok, vagy ott vagyok, ugye? Hol az én helyem? Mikor eljutottam ide, viszonylag elég gyorsan, hogy nem annyira érdekes, ez a világ itt, hanem az a kérdés, hogy akár itt vagyok, akár ott vagyok, Neki tetszem. A többi nem számít."

Hálásak vagyunk érte Istennek! Ő adjon vigasztalást és reménységet az őt szeretők és tisztelők számára!

Kovách Péter

Szerintem – Diákjaink írták

Pál Anna Tímea 9.NY osztályos tanulónk adventi gondolatai.

„Kiáltó szava hangzik a pusztában: Készítsétek az ÚR útját, egyengessétek ösvényeit!" Mk 1,3

Készítsen Neki helyet minden szív! Csakúgy, mint Keresztelő János buzdította Isten népét, hogy készüljön Jézus jövetelére.

Sajnos egyre inkább elfelejti ez a világ a karácsony igazi értelmét. Jézus, Isten ajándéka az emberiségnek. Jövetelével Jézus békét, szabadságot és gyógyulást hoz. Életünkben és szívünkben is helyet kell adnunk neki a csodákhoz, amiket nekünk hoz.

Nálunk a karácsony mindig egy kicsit rohanó ünnep. A szüleim lelkészek és az istentiszteletek, amiket megtartanak, ilyenkor néha fárasztóak tudnak lenni. Amikor kisebb voltam nem is szerettem igazán. Mindig csak a végét vártam, hogy jöhessen az angyalka. Mostmár azonban értem, hogy akármennyire is sietős az a nap, mégis lassabb, mint a többi. Valahogy mindig jut idő fát díszíteni, énekelni és elkészíteni a különleges menüt.

Akármennyire is rohan ez a világ Isten képes időt adni a fontos dolgokra és arra, hogy magunk menjünk hozzá.

Kész vagy arra, hogy csodát élj meg szívedben, hogy helyet adj Jézusnak?

„Örvend a világ, az Úr érkezik
A világ befogadja Királyát
Készítsen Neki helyet minden szív!
A föld és a menny énekelnek,
a föld és a menny énekelnek,
a föld, a föld és a menny énekelnek."

Arra hívlak, imádkozz velem:

Drága Istenem!

Köszönöm, hogy az advent minden évben újra és újra eljön! Köszönöm, a megannyi csodás emléket, amit az elmúlt adventek és karácsonyok adtak nekünk! Add, hogy idén egy újabbat adhassunk a sorhoz, még, ha kicsit furcsa, rendhagyó módon ünneplünk is!

Helyet készítünk a polcon az ajándékoknak. Az elmúlt tizenegy hónap során a szívünk is megtelt a világ dolgaival. Ott belül helyet kell készítsünk Jézus ajándékának.

Kérlek Istenem segíts, hogy az igazai karácsonyt is megtaláljuk a csillogás és pompa mögött!

Ámen

Művészeti Iskola – Képzőművészet

Munka közben

Nagyharsány

Pécs

Pécs

Pécs

REFI – HÍRMENÜ

1956-os megemlékezés - Drávafok

2020. október 22- én került sor az 1956-os forradalom és szabadságharc tiszteletére rendezett megemlékezésre. Az idei ünnepség azonban eltért a korábbi években megszokott hagyományoktól. Rövid műsorukat a templomban adták elő 7. és 8. osztályos tanulóink. Az '56-os eseményeket felidéző előadást versek, zenei betétek tették színesebbé. Ezt követően tagintézmény-vezető asszony átadta a 2019/2020 2. félévének eredményéért járó Csikesz-ösztöndíjat. A megemlékezés a templomkertben található emlékmű koszorúzásával folytatódott, melyet Ernesto Pinto – Dal azokról, akiket a holnap megkoszorúz című versének felolvasása előzött meg. Ünnepségünket iskolánk himnuszával, a 393. dicséret első versszakával zártuk.

Bükkerti Bernadett tudósítása.

Mi leszel, ha nagy leszel? - Gimnázium

Diákjaink számára minden évben megszervezzük a pályaorientációs napot, amely során a fiatalabb növendékeink önismeretet, tanulásmódszertant és nyelvvizsgázási ismereteket tanulnak, míg végzés előtt álló diákjaink már konkrét munkaerőpiaci ismereteket, értékes life-skilleket (pl. motivációs levél írása) sajátíthatnak el. A járványügyi óvintézkedések miatt november 6-án kevés számú személyes találkozásra volt lehetőségünk, de vendégeink a helyszínen és az online térben is érzékletes életpéldákkal ismertettek meg minket.

Digitális múzeumpedagógiai nap - Nagyharsány

2020. október 2-án iskolánk felső tagozatos diákjai részt vehettek egy rendhagyó iskolai foglalkozáson a Mozaik Múzeumtúra és a Felelős Szülők Iskolája csapatával, akik az aradi vértanúk napjához kapcsolódó tematikával készültek több száz iskolás számára.

A digitális múzeumpedagógiai nap a virtuális térben valósult meg, több múzeum bevonásával. A felsősök egész nap online kivetítés segítségével, élő, interaktív órákon vettek részt, miközben versenyeztek egymással. Az izgalmas foglalkozások végén döntetlen eredmény született: a 6. és a 8. osztály örülhetett a nyereménynek, egy ingyenes múzeumlátogatásnak. Köszönjük, hogy részesei lehettünk ennek a nagyszerű programnak.

Előrehozott érettségi - Gimnázium

November 23-án megkezdődtek az előrehozott érettségik szóbeli feleletei. Diákjaink többsége informatika, angol, német tantárgyakból vizsgáztak a 11. és 12. évfolyamon. Egy elballagott növendékünk a tavasszal elmaradt vizsgáit pótolta ez alkalommal. A vizsgák során a megszokott óvintézkedésekkel éltünk: kerültük a csoportosulást, a lázmérést követően egy időben 5-6 diák tartózkodhatott az épületben. A résztvevők végig szájmaszkot viseltek. 24-én a 12.a és 12.b osztályos diákjaink sikeréért izgulhattunk.

Imenza - Összintézményi

A 2020/21. tanévtől intézményünk egy korszerűbb étkezési szoftvert vezetett be, melynek beüzemelése ősszel megtörtént. A készpénzes ebédbefizetési lehetőség megszűnt, az új rendszerben kizárólag átutalásos vagy bankkártyás fizetésre van mód. A szoftver segítségével a szülő is beléphet a menzai felületre és áttekintheti gyermeke(i) étkezését és a kiállított számlákat. Az étkezésmegrendelésén igény szerint módosíthat (pl. betegség miatti lemondás) a megfelelő időhatárokon belül.

Nem csak kenyérrel – Szeretet? Ünnep?

A karácsonyt egy jó ideje már sokan „a szeretet ünnepének” nevezik. A szóhasználat terjedésével egyidejűleg nyomul előre a fogalmak kiüresedése is. Szeretet? Ünnep?

Azért jó őszintén szembenézni elkoptatott szavainkkal, hogy megőrizzük az életünk maradék valódiságát. Ki nyúlna a szintetikus anyagból összegyúrt húskészítményhez, ha ott illatozik az asztalon a mosolygós kacsasült? Ki választaná a tablettás lőrét, ha tölthet a vacsoránál jóféle villányit is? Az életből is a valódi, megélt minőség ér valamit.

Pedig, nagy keletje van most a szeretet fogalma felhígításának. Újabban arra is ezt használják, hogy ha valakinek nincsenek fenntartásai semmivel szemben, például, hogy meggondolatlan szülők más neművé operáltatják át a gyereküket. Az így értelmezett „szeretet” széttárja a karját: hát nem mindegy, ki hogyan szereti...?! Ugyan már, nem élünk a középkorban!” Az így felfogott „szeretet” óvodásokat bolondítana transznemű királyfikról meg dragwitch boszikról szóló műmesével.

Ebben a folyamatosan imbolygó, vírustól, népvándorlástól és természeti csapásoktól rázkódó világban biztonságot ad minden, ami valódi. Kisimító érzés, ha azt tapasztalom, hogy akivel beszélek, azt mondja, amit gondol, és úgy szól, ahogy érez. Láttatni engedi valódi énjét, ezáltal a valóság egy szeletét. Ha tudom, hogy a férfi férfi, és a nő nő, és az is akar lenni; és nem sértek meg vele senkit, ha azt mondom, tipikus német, vagy tipikus magyar, mert ő sem szégyelli, hogy éppen az, sőt, még büszke is rá. Mert hát, van olyan, hogy nemi jelleg, létezik nemzeti karakter, és ez egyáltalán nem megbélyegzés. Sokkal inkább az a méltatlan az emberhez, amikor senkinek és semminek nem lehet minősége, mert tilos karakteresnek lenni. Mintha már indulna Madách végjátéka, a falanszter pokla. Mindenki egyforma abban, hogy mindenki semmilyen.

Nem elég a globális terhek cipelése, de az is ránk nehezedik, hogy hamis beszéd ült a szánkra, amelyben nem az számít, hogy valójában milyen szándékkal mondtad, amit mondtál, hanem hogy mit lehet belemagyarázni a szavaidba. Lassan kirekesztőnek minősül az is, ha valaki semmit nem mond másokról, pusztán magáról, és csupán annyit, hogy magyar, hogy keresztyén, és az is akar maradni – tiszta szívből. Mert azokat szeretné szeretni, akikkel összetartozik. De ebből nem következik az, hogy akik nem a mieink, azokat gyűlöljük. Csak hát, az ember a világot nem ölelheti át a végtelen „szeretetével”, erre csak Isten képes. Mi azokat tudjuk megérinteni, akiket elérünk, akik között élünk. New Yorkból könnyű a gyöngyöspataiakat „szeretni”. A szeretet hiteles mérőeszköze a testvér és a szomszéd, a földi, meg a honfitárs. Ha pedig valakik hasznot húznak és a vesztünkre játszanak földönfutó tömegek exportálásából, az már végképp nem szeretet. Az már valami nagyon más.

A karácsony újra és újra tesztel bennünket. S ha a napi testhőmérés nem volt fölösleges októbertől az iskolaajtóban, talán ez az évenkénti megméretkezés se hiábavaló. Az ünnep, a valódi ünnep nem hagyja ki az ünnepeltet a történetből. Így, az igazi karácsony nem a „szeretetünnepnél” kezdődik, amely névtelen és személytelen, tehát mindenki olcsón felpróbálhatja, hanem egy személynél, aki otthagyta a fényben úszó tökéletesség magasát és lejött hozzánk, a por és hamu világába.

Jézus a karácsony lényege. Csak Ő. És ha Ő, az isteni személy ott van a körben, akkor létezik te és én, akkor valóságosan ott vagyunk az ünnepben. Az élet ünnepében. Az isteni emberszeretet ünnepében.

Az, hogy a szeretetet hamisítják, régi trükk. Már közel kétezer éve, az Újszövetség korában is vizezték, mert már akkor is volt kereslet a gondosan csomagolt szellemi tömegtermékekre. Ezért figyelmezteti az öreg János apostol fiatalabb társait:

„Gyermekeim, ne szóval szeressünk, ne is nyelvvel, hanem cselekedettel és igazsággal.” 1Jn 3,18

Vagyis, hamis beszéd, nyelvpolitika és „korrekt” mantrák helyett szóljanak tetteink és a szívünk, érzéseink valódisága a szeretetről. A szeretet a maga valódi természetességében igazi ajándék lenne mindenkinek – egész évben.

Dr. Kádár Péter

refipecs.hu

HÍRESEK VAGYUNK

A természettudományos labor legkisebb látogatói

A Pécsi Református Kollégium Óvodájából érkezett lelkes csapatot várta közös játékra, kísérletezésre az általános iskola újonnan felszerelt laborjába Nagy Réka tanárnő, a labor vezetője. A kilenc nagycsoportos gyermek, a „Zöld Tündér" természettudományos szakkör tagjai, tágra nyitott szemmel figyelték, hogy hogyan lehet a főtt tojást beszippantani egy kémcsőbe vagy pingpong labdát kifújni egy üvegpohár aljáról. A vidám hangulatban telt látogatás kapcsán beszélgettünk a tanárnővel a labor működéséről.

Nagy lehetőségként éltem meg, hogy szervezője lehetek a laborfoglalkozásoknak, hisz ebben a speciális eszközökkel felszerelt, modern „kémiateremben" sokkal könnyebb megszerettetni a gyerekekkel a természettudományos tantárgyakat, színvonalasabb foglalkozásokat lehet tartani. Akár az emelt szintű érettségire készülő diákokra, akár egy külső helyszínről érkező csoportra, akár a heti kémia, fizika órát itt tartó kollégákra gondolok, biztos vagyok benne, hogy nagy örömmel fogadták és használják a laborunkat. Hisz a berendezések és az eszközök, amiket kaptunk, lehetővé teszik, hogy érdekes kísérleteket próbáljanak ki a gyerekek.

A tanórákon és a fakultációs foglalkozásokon kívül, más iskolák is bejelentkezhetnek ide gyakorlati órára?

Így van, a tagintézményeink és például egy kozármislenyi iskola is szeretne idelátogatni hozzánk gyakorlati foglalkozásokra, de ez sajnos a mostani vírushelyzet miatt halasztásrakerült. De nagyon várjuk őket pénteki napokon, amint ez lehetségessé válik.

Csoportfoglalkozásokhoz berendezett asztalok, állítható székek, a falakon Nagy Réka édesanyjától örökölt képei... Otthonossá sikerült varázsolni a szaktantermet.

Nagyon jó minőségű bútorokat kaptunk, minden asztalhoz központilag irányítható áramellátásunk van, bevezették a kísérletezéshez a gázt és van egy átadós-elszívó fülkénk, ahol veszélyes kísérleteket is lehet végezni. Mindemellett nagy segítség a laborasszisztensünk Sárosi Beáta, akivel igyekezünk minél otthonosabbá tenni a labort, hogy minél többen kedvet kapjanak ezekhez az érdekes tantárgyakhoz.

Mese-zene, varázsjátékok,

Kett – módszer az Óvodában

Komplex intézményfejlesztési program valósulhatott meg egy európai uniós projekt kapcsán a PRK Óvodájában az elmúlt esztendőben. A program célja, hogy az intézmény jó gyakorlatait, az óvoda-iskola átmenetet megtámogassa, az inklúziós óvodai programot előkészítse. Így színesedett a mindennapi élet a zenés mesékkel, fejlesztő játékokkal, bibliodráma műhellyel és még hangsúlyosabbá vált a társak és a természeti környezetünk iránti érzékenyítés. A mikro-csoportos fejlesztő foglalkozásokkal pedig a fejlődési hátrányokkal küzdő gyermekeket támogatják a pedagógusok.

Csendesnapok a tanév kezdetén

Az idei tanév új kihívásokat hozott intézményünk minden tagjának. Tanárként, diákként, a Pécsi Református Kollégiumot segítő munkatársként, nap, mint nap változásokat élünk meg. Jó most, amikor „sűrű" a mindennap, visszagondolni az augusztusi tanári csendesnapokra. Jó felidézni Nagy Péter lelkipásztor vagy Dr. Szontagh Pál, a Református Pedagógiai Intézet igazgatójának szavait, melyből erőt biztatást kaphatunk.

Az első Refi-focikupa

Drávafokon rendezték meg szeptember végén a baranyai református iskolák első olyan labdarúgó tornáját, melyen a PRK tagiskoláinak általános iskolás csapatai vettek részt. Nagyon jó hangulatban, szép időben zajlottak a mérkőzések.

Az első kupát a Pécsi Általános Iskola csapata hozta el, akik mind a három meccsüket megnyerték. Köszönet a kiváló szervezésért és a kedves vendéglátásért Drávafoknak!

Végeredmény:

I. Pécs

II. Drávafok

III. Nagyharsány

Innovációs díjat nyert új iskolaépületünk

Örömmel és hálás szívvel osztjuk meg a hírt, hogy a Wienerberger építőipari cég 2020. évi pályázatán új iskolaépületünk tervével a Kokas és Társa Építész Iroda Innovációs díj oklevelet nyert.

Az eseményről az alábbi linken olvashatnak:
https://www.wienerberger.hu/szolgaltatasok-es-szaktanacsadas/esemenyek-es-treningek/wienerberger-epiteszeti-nivodij-2020.html

Fogadóóra – „Nem fölöttük, hanem velük! ”

Nagy udvar, otthonosan berendezett tantermek, szeretetteljes légkör fogadja azt, aki a Pécsi Református Kollégium Általános Iskolájának Zengővárkonyi Tagintézményébe belép. Ilyennek álmodták meg másfél évvel ezelőtt a Pécsi Református Kollégium legkisebb intézményét vagy van különbség a megálmodott és megvalósult iskola között? Józsa-Papp Éva tagozatvezetőt kérdeztük...

Minden álmunkat felülmúlja ez a kicsi iskola. Itt olyan csodát lehet művelni, megtapasztalni, amit már csak kevés helyen a mai iskolarendszerben. Nem csupán iskolai, hanem szülői, gyülekezeti közösségünk is épül. Hisz úgy látjuk, hogy az egyik nem működhet a másik nélkül. Természetesen az Úristen segítségével. Mert elengedhetetlen az a harmadik láb, amin állunk. Isten áldásos munkájának, a keresztyén nevelésnek a gyümölcseit nap, mint nap leszüretelhetjük. Megélhetjük, hogy csak kérnünk kell és kapunk. Tényleg úgy érezzük, hogy áldás van az iskolánkon!

Hallhatunk egy példát a mindennapok csodáiból?

Már maga az iskola létrejötte is egy csoda. Tavaly, július 12-én volt az átadás átvétel, amikor az önkormányzati iskolát visszakaphatta az egyház és egy nagy hajrá után, augusztus végén már minden papír a kezünkben volt. Szeptemberben pedig megnyithatta kapuit az újra a református általános iskola. Épp az egykor itt működő református elemi iskola államosításának hetvenedik évfordulóján került vissza az egyházhoz az intézmény. Ezt egy csodának éltük meg. Legyen érte Istené a dicsőség.

Tavaly, a tanév végén tizenkilenc gyermek járt ide. Szeptembertől harminckét tanulója van az iskolának. Szinte megduplázódott a létszám.

Mi az oka annak, hogy ilyen sokan választották a „zengővárkonyi Refit”?

Az elmúlt, bő egy év alatt rengeteget dolgoztunk azon, hogy nyissunk kifelé. Felismertük, hogy az iskolának a falu motorjának kell lennie, ezért minden helyi rendezvényen megjelentünk és olyat vittünk oda, amit elismeréssel fogadtak. Beengedtük a szülőket, nyílt napot tartottunk. Rengeteg programmal készültünk: kirándulások, biciklitúra, szalonnasütés, mézeskalács készítés... Minden média felületen megjelentünk, de azt hiszem, hogy nem kell annál jobb reklám, mint hogy szájról szájra terjed az iskola jóhíre.

Másrészt azt gondolom, hogy a szülőknek ma a legfontosabb, hogy védett közegbe tudják a gyermekeiket. A kicsi közösség itt védettséget is jelent. Több idő jut egymásra, az odafigyelésre.

Mindezen túl megérett itt a környéken az igény a keresztyén nevelésre. Azok vagyunk most itt, akik mind egyet akarnak!

Sajátossága az iskolának a módszertani színesség, a saját tapasztalat útján történő tanulás támogatása. Ez is vonzó volt a szülőknek?

Sok szülő keres valami mást ma a gyermekének. Egyre többen tartják fontosnak az értelmi nevelés mellett az érzelmi és a szociális fejlődés megtámogatását. Itt minden adott ehhez. Kihasználjuk a gyönyörű környezeti adottságokat a néphagyomány adta lehetőségeket, a kiscsoportos foglalkozások előnyeit és azt, hogy egy támogató gyülekezeti közösség van mögöttünk. A tananyagot mindig több oldalról járjuk körül, ezt segíti a projekt -módszer és a kooperatív technikák, amiket gyakran alkalmazunk. A tantárgyi integráció része a mindennapoknak. A témákat az egyházi ünnepekhez, a jeles napokhoz igazítjuk. Nagyon szeretjük az erdő, a víz és vízpart vagy a madárprojektet. A saját tapasztalat útján való tanuláshoz pedig elengedhetetlen a gumicsizma...

...amit otthagynak a gyerekek az iskolában, hátha betoppan egy biológus szülő, akivel a patak vizét lehet megvizsgálni...

Igen, így volt legutóbb. Nagyon segítőkész a szülői közösségünk. Az „olvasmányajánló” például egy olyan állandó programunk, amelyben délutánonként szülők olvasnak fel a gyerekeknek egy általuk kedvelt könyvből és azt ajánlják nekik.

Ez az egyetlen intézménye a Kollégiumnak, ahol a létszám miatt összevont tanulócsoportokban dolgoznak a gyerekek. Milyennek látják ezt a tanulási formát?

Az összevont tanításnak sokkal több előnyét tapasztaljuk, mint hátrányát. Nálunk az első és a második osztály a készségtantárgyak óráit töltik együtt, valamint harmadik és a negyedik folyamatosan együtt tanul. Tehát a differenciálás, az ismétlés és a megerősítés folyamatosan

zajlik. Ez nagyon sokat segít, és nemcsak a tanulásban. Nagyon empatikusak a gyerekeink. Előfordul, hogy a másodikos odamegy az elsőshöz és segít neki a betűírásban. Ő ismétel, a pici pedig – az ügyesebbje –, odafülel és eltanulja a dolgokat. Tőlünk pedagógusoktól ez több rákészülést igényel, de nagyon megéri.

A vegyes korosztályú csoportoknak más a hangulata?

Egészen más itt a miliő. Majdnem, mint egy nagy családban. Úgy is jönnek a gyerekek. Tanulás után közösen étkezünk, van egy nagy asztalunk, ahova mindannyian oda tudunk ülni, ahol most az adventi koszorút is meggyújtottuk. Annál nagyobb megerősítés nem kell, hogy nem akarnak hazamenni a gyerekek. Én hiszem, hogy nem fölöttük, hanem velük vagyunk. Nagyon fontos, hogy odahajoljunk nemcsak fizikailag, hanem lelkileg is a gyerekekhez. Hiszünk a pozitív fegyelmezésben s a személyes beszélgetések erejében. Nálunk nincs fekete beírás és a házi feladatnak, gyakorlás a neve, melylyel – ha délután végeztek –, jöhet a kézműveskedés. Ha konfliktus adódik fontos, hogy megértsék, hogy miért nem tehetnek meg valamit. A Szentírás igéjét tudjuk segítségül hívni, hogy alátámasszuk az érveinket. Azt tapasztaljuk, hogy ez hatásos.

A méhecskegyűjtő rendszer, ami „zengővárkonyi találmány" is ezt segíti?

Igen, minden pozitív dologért, jócselekedetért kaphatnak a gyerekek méhecskét. Van egy gyűjtőfüzetük és félévente vásárt tartunk. Itt csak méhecskével lehet a dolgokért fizeni. Ez annyira motiválja őket a jóra és tanítja arra is, hogy meg kell dolgozni, ha valamit el szeretnénk érni.

Az adventi időszakot hogyan élik meg az iskolai közösségben?

Mindig, ha elindul egy új fejezet a mi kis életünkben, akkor azt megbeszéljük. Reggelente tartok nekik egy áhitatot. Ekkor átbeszéljük az előttünk álló időszak tennivalóit Most adventi koszorút készítettünk saját kezűleg, csillagokat barkácsoltunk, kalendáriumunk is van. Előkerültek a tavalyi díszek és olyan jót nosztalgiáztunk. Adventben az Úr Jézus születésének a történetét vesszük végig. Lelkileg is készülünk az ünnepre. Ide kapcsoltuk a néphagyományt is, tudják a gyerekek, hogy adventben nem voltak mulatozások, mindenkinek az elcsendesedés volt a szándéka. Erre a csendességre törekszünk mi is.

Fekete Etelka

refipecs.hu

Képesek vagyunk

Életképek a Pécsi Református Kollégium Óvodájának elmúlt 10 esztendejéből

Életképek a Pécsi Református Kollégium Nagyharsányi Általános Iskolájának elmúlt 10 esztendejéből

DÍJAZOTTAINK

„Vidd azt, amit kaptál”

Pintérné Lázok Orsolya, a PRK Nagyharsányi Általános Iskola tagintézmény vezetője kapta 2020-ban a Makkai Sándor díjat. A Magyarországi Református Egyház Zsinata által alapított kitüntetést olyan pedagógusoknak adják, akik a református nevelési eszmények gyakorlatba való átültetését segítik, példamutató módon élik meg mindennapjaikban az Istenhez tartozást. Ez alkalomból kérdeztük őt először arról, hogy mit jelent számára a reformátusság...

Nekem a reformátusság a befogadó közösséget jelenti, horizontálisan és vertikálisan egyaránt, továbbá a lehetőséget, a bizalmat és a jövőt is. Itt találtam lelki vezetésre, jó mintákra, és új életre.

Hogyan kezdődött, szülővárosában, Bánffyhunyadon a lelki élete?

Nekünk erdélyiként a magyarság és a templom összekapcsolódott. Engem katolikus templomban kereszteltek, de mivel az osztálytársaim nagy része református volt, velük jártam vasárnapi iskolába. Itt közösségre találtam. A családomban, nagymamáimtól, akik közül egyik katolikus, a másik református volt, láttam azt, hogy Istent meg lehet szólítani. Olyan élő hitük volt. Ez rám, kisgyermekre erősen hatott.

Amikor 1989-ben átjöttek Magyarországra, hogyan talált gyülekezeti közösségre?

Nagy volt bennem a vágy, hogy azt, amit otthon megélhettem, megtaláljam itt is. Emlékszem tíz éves lehettem, amikor ott álltam Komlón Nagy Péter lelkipásztor Ladája mögött, a katolikus és a református templom között, és imádkoztam, hogy Istenem, hova tartozzak. Ekkor szólított meg Nagy Péter és így lettem a komlói református gyülekezet tagja.

Ez a közösség későbbi életében, továbbtanulásában is fontos szerepet kapott.

Nyolcadikos koromban nagyon lebetegedtem. Nem tudtam felkészülni az egészségügyi középiskola felvételijére, ahova a szüleim szántak. Egyszer csak Nagy Péter bekopogott hozzánk. Három nap alatt elintézte, hogy felvételizhessek és bekerülhessek a Pécsi Református Gimnáziumba. Mindazt, amit kerestem, ott megtaláltam. Kaptam egy csipetnyi Erdélyt és olyan figyelmet, amit otthon éltem meg. Azt éreztem, hogy én egy közösségért tudnék élni, halni. Tudtam, hogy az a kapcsolat, ami kialakult bennem a Jóistennel, azt én nem akarom magamba tartani. Olyan szépen kezdett ez letisztulni.

Ez a folyamat vezetett oda, hogy hátrányos helyzetű gyermekeket segítsen, majd egy keresztyén intézmény vezetője legyen?

A kezdetektől próbálom úgy megélni a rám bízott feladatokat, hogy egész személyiségemmel lehessek jelen a gyerekek között. Hogy ne a pozíció számítson, hisz egy szereppel nem tudunk hatni, csak ha megengedjük, hogy az egész lényünk láthatóvá váljék.

Erre törekedett hitoktatóként, tanárként, gyógypedagógusként. Most vezetőként is ez a cél?

Bárhova is kaptam hívást, az volt az elsődleges, hogy azokat az értékeket, amit az Úristen odahelyezett az életembe, megéljem a rámbízottak előtt is. Érdekes, hogy minden munkahelyemen nagyon kevés időt töltöttem. Az erős váltás mindig jellemző volt az életemre. A Refiben hitoktatóként eltöltött két év után, Alsószentmártonban a nehéz sorsú cigánygyerekek között engem felkészített valamire a Jóisten. Utána lettem Kémesen gyógypedagógus. Ez a munka egy álom volt, saját fejlesztőszoba, jó kapcsolat a gyerekekkel.

Innen hívtak Nagyharsányba, ami akkor, tizenegy éve, még

állami iskola volt. Az iskolából egyetlen ember volt, aki templomba járt. Ebből a helyzetből kellett egy keresztyén intézményt felépíteni. Kegyelem, hogy életem során mindig először megkaphattam az erőt, a mintát, aztán kerültem a nagyon nehéz közegekbe s jött a feladat, hogy most *„vidd azt, amit kaptál."*

Mi az, amit fontosnak tart nap, mint nap bevinni az iskolába?

A kezdetektől fontos volt, hogy igével éljünk, hogy máshogy induljon egy nap. De úgy, hogy ez egészséges legyen. Hisz olyan gyerekek, szülők tartoznak hozzánk, akik közül sokan az iskolában hallanak először a Jóistenről. A csendesnap, az áhítat, a bibliaóra alkalmai, nekünk ez evidencia, építkezés fölfelé és egymás felé. Kell, hogy igent mondjunk arra, ami az élet. S ezeket a helyzeteket odavigyük a gyerekeknek. Olyan dolgokat hozzunk be a tanórába, a szünetbe, ahol a gyerek megérzi, hogy ő fontos. Számít az élete.

Az inkluzív nevelés, amelyet az intézmény felvállalt, ezt segíti?

Nálunk keresztyén inkluzív szemlélet érvényesül. Az alapja ennek az a gondolat, hogy nincs kevésbé értékes élet. Azon dolgozunk, hogy ne maradjunk egymás iránt bizalmatlanok, érzéketlenek! Hogy megvalósulhasson a mindennapjainkban a szeretet parancsa. Felelősek legyünk egymás iránt, erősödjön az együttműködés. Ne legyen senki passzív szemlélő, csak azért mert valamiben akadályozott (lelki értelemben is).

Ennek a szemléletnek a közösség fejlesztése az alapja?

Megtapasztaltuk, hogy egy szeretetkapcsolatban levő gyermek, egy erős és felelősségteljes közösség által képes lehet a gyógyulásra, változásra. De általa a közösség is formálódik. Számtalan ilyen élményem van, és ez Isten kegyelme. Az inkluzió viszont nem csupán a nehéz sorsú gyerekekre vonatkozik. Ugyanúgy dolgunk van a tehetséges, esetleg másokat megítélő jómódú gyermekkel és így az egész közösséggel is. Krisztusnak mindig volt szava azokhoz, akik bármilyen irányból kilógtak a sorból. Nem kell nekünk újat kitalálni.

Ez a keresztyén szemlélet, melyhez szorosan hozzátartozik az iskolában működő művészetoktatás, segített kialakítani a mindennapok rendjét?

Visszanézve a tizenegy évet megélhettük, hogy a káoszból hogyan teremtődik rend. Ez egy olyan élmény, amelyben eszközök vagyunk, de ez nagyon nem emberi. Persze számos szakember segít minket. Fontos a komplexitás, hogy pszichológus, dámapedagógus, mentortanárok együtt gondolják át a helyzeteket. Modelleket alakítottunk ki, és művészetterápiás eszközöket használunk, melyek támogatnak abban, hogy egy gyermek nevelését ne „direkt" végezzük, hanem a lehető legtöbb módon támogassuk őt.

Honnan jön a nehéz sorsok ránti érzékenysége?

Mindig megtaláltak a nehéz helyzetben lévő gyerekek. Nagyon hamar észreveszem, amikor valakit kihagynak egy közösségből. Talán ez abból is fakad, hogy az általános iskolában engem kisebbségként kezeltek. Én voltam a román kislány, nem szólítottak négy évig a nevemen. Fáj ma is, amikor valakit nem veszünk észre, beletesszük egy dobozba és nem engedjük onnan kijönni. Ez az élmény volt, ami később elindított a cigánygyerekek felé, hogy segítsem őket közösségbe kerülni.

A nevelésbe vett diákok sorsát, családjaikat különösen a szívén hordozza.

Gyerekkorom óta azon gondolkozom, hogy egyszer lesz egy olyan nagy házam, ahol meg tudom szervezni a nevelésbe vett gyerekek mindennapjait, hogy tudom őket családjaikkal együtt segíteni. Az álom most úgy valósul meg, hogy a nagyharsányi iskolában 16 nevelésbe vett gyermek van, akikkel nagyon jó a kapcsolatom, bizalommal vagyunk egymás iránt.

Amikor elfárad, mi az, ami segít?

Az „énidő", melyet imádságban töltök. Ilyenkor egyedül vagyok, végig gondolom a napomat, értékelem, majd kimondom fölfelé. És csodálatos családom van, három lányom és egy szerető, támogató férjem. Egy hatalmas dolog, hogy a szeretetet a családomban is megélhetem.

Az idei adventből kimaradnak a nagyobb rendezvények, közösségi alkalmak. Mit üzenhet ez a számunkra?

Nagyon sokszor szórjuk szét a figyelmünket. Az, hogy most jobban be vagyunk zárva, segíthet, hogy a fókuszt újra megtaláljuk!

Fekete Etelka

refipecs.hu

Interjú Märcz Péter gimnáziumi tanárral

Ki indította, mi inspirálta arra, hogy tanár és testnevelő legyen 28 évvel ezelőtt?

Pedagógus családban nőttem fel, így gyerekként már megtapasztaltam milyen szép hivatás is a tanári pálya. Édesapám testnevelőként nagyon sokat foglalkozott velem és testvéremmel, számos sportág alapjait ismertem meg általa.

Számos kitüntetése és díja közül melyikre a legbüszkébb?

Az idei évben átvett „Bonis Bona" kitüntetésre vagyok a legbüszkébb, mert ez egy országos elismerés, de nagyon örültem a „ Kiváló Testnevelő" díj átvételekor is.

1992-ben kezdte pályafutását a Fehérhegyi Általános Iskolában. Később a Meszesi Iskola tanára volt 2018-ig, majd a Pécsi Református Kollégium pedagógusa lett. Pályafutása során 115 alkalommal vett részt diákolimpia országos döntőkön, ahol közel 300 tanítványával szerepelt. Az országos döntőkön 208 alkalommal álltak diákjai a dobogóra, amelyből 76 alkalommal aranyérmet nyertek. Tizenegy sportágban vett részt tanítványaival országos döntőkön, és ezekből hat sportágban országos bajnoki címet szereztek. Legeredményesebb sportága a kerékpár, ahol 64 aranyérmet nyertek diákjai. Két alkalommal került be iskolája az ország 15 legjobb oktatásiintézménye közé, a diákolimpiákon elért eredmények alapján. 1999 és 2010 közötti időszakban minden évben készített fel országos bajnokot és minden évben jutott tanítványa országos döntőbe. A Baranya Megyei Testnevelő Tanárok szervezetétől 2005-ben „Az Év Testnevelője", 2015-ben a „Kiváló Testnevelő Tanár" Díjat vehette át. 1998-ban és 2010-ben az „Év Pedagógusa" Díjat, 2018-ban a „Baranya Megyei Kosárlabdaért" Díjat kapta meg.

Elmondaná néhány szóban, hogy mi az a módszertani sokszínűség, ami a munkáját jellemzi?

Munkám során igyekszem minél több mozgásfajtával, sportággal megismertetni a tanulókat, mert úgy gondolom, hogy ezáltal mozgáskultúrájuk egyre bővül, illetve törekszem arra, hogy a sokféle sportversenyre eljuttassam a diákokat, ezáltal minél több élményhez juttassam őket.

Mi a sikeres utánpótlás nevelés titka?

Hamar meglátom, ha valaki tehetséges valamiben, és ha a tanuló is hajlandó beletenni az edzésekbe az energiáját, akkor a sok foglalkozással eredményt tudunk elérni.

A mesterpedagógusi minősítő eljárásból mit tudott szakmailag profitálni? Azóta mennyiben változott meg a munkája?

Egyrészt összegezni tudtam az eddigi munkámat, másrészt talán sikerült egy olyan programot összeállítanom, amellyel támogathatom az iskola eddig is sikeres életét. A minősítésem után pedig igyekezem az általam megálmodott terveket megvalósítani.

Hogyan tudja a fizikai távolság keltette nehézségeket áthidalni a testnevelői munkádban a digitális átállás során?

Testnevelés területén nehéz volt számomra a digitális oktatásra való átállás, hiszen a napi kapcsolat és az órák hiánya nagy érvágás számomra. De próbálok olyan elméleti anyagokat küldeni a diákoknak, amellyel bővül ismeretük, tudásuk.

Milyen célokat tűzött ki maga elé a következő évekre?

Szeretném megvalósítani a mesterpedagógusi programomat: minél több új mozgással megismertetni a tanulókat és a versenyeken eredményesen képviseltetni iskolámat a diákok által. Sporttal és testneveléssel elő szeretném segíteni a zökkenőmentesebb átmenetet az általános iskola és a középiskola között. A tagiskolákkal való szorosabb kapcsolat kialakítására fogok törekedni a sport területén. Olyan szabadidősport tevékenységeket szeretnék kialakítani - kerékpáros, vízi- és gyalogtúrákat -, amelyek az iskola falain kívül is összehoznak minket.

Pásztohy Gabriella

Életfavirág – Tüskés Tibor emlékezete

Beszélgetés dr. Nagy Annával, az író özvegyével

Tüskés Tibor író, kritikus, irodalomtörténész, lapszerkesztő az idén töltötte volna be 90. életévét, tavaly pedig halálának 10. évfordulójára emlékeztünk. Az író emlékére két tájegység, az Ormánság és a somogyi Balaton-part iskolásai, drávafoki diákjaink – összefogva a balatonföldvári iskola tanulóival – mesemondásban, meseíró és versmondó versenyen valamint rajzpályázaton idézték föl alakját és életművét.

Pécs és a Dél-Dunántúl szellemi életének egykori szervezőjéről az író özvegyével, Dr. Nagy Anna jogásszal, az iskolafenntartó Baranyai Református Egyházmegye gondnok asszonyával beszélgettünk.

Aki Tüskés Tibor életrajzába belepillant, egy rendkívül sokoldalú életműre talál. Író, kritikus, tanár, irodalomtörténész, könyvtári munkatárs, szerkesztő, és a Dél-Dunántúl irodalmi életének szervezője, Németh László szavaival, „a szellemi élet organizátora". Prózai írásai mellett versekkel és rajzokkal is kifejezte világlátását. Ha egyetlen minőséggel kellene jellemezni alakját, mi volna az?

Nehéz egyetlen minőséggel jellemezni, mert összetett, sokoldalú személyiség volt. Alkotóként az igényességet emelném ki jellemvonásai közül. Elsősorban magával szemben volt igényes: csak olyan írást adott ki a kezei közül, amiről tudta, hogy színvonalas, tartalmas, nyelvtanilag hibátlan. Szerkesztőként, kritikusként másoktól is ezt követelte meg. Ebben nagyon szigorú volt. Emlékszem felháborodására, amikor egy írás korrigálásakor felfedezte, hogy a gondolatjelet és a kötőjelet következetesen rosszul használja a szerző. Történetesen én voltam az...

Hozzánk, mint „iskolásokhoz" leginkább az a két évtizedes pályaszakasza kötődik, amelyben magyar-történelem szakos tanári diplomáját kamatoztatta a Janus Pannonius Gimnáziumban. Mennyire volt ő tipikus tanár, illetve hogyan tükröződött személyiségében és más munkáiban a pedagógus?

Tibor született pedagógus volt. Életeleme volt a tudás átadása és a közösség. Személyiségének igazi, lebilincselő lénye akkor szikrázott föl, amikor ez a kettő együtt volt. Az iskola volt a legideálisabb erre, azért is, mert a fiatalok szellemi formálását küldetésének érezte. Nagyon jó előadó volt, élvezet volt hallgatni. Akkor is, ha csak nekem mesélt; magyarázott séta közben, a krumpli pucolása közben a konyhában, a vonaton, a színházi előadás szünetében. Mindenről tudott valami újat, érdekeset mondani. Szükségét érezte a továbbadásnak; megosztotta tudását, gondolatait. Mindig szépen, kereken fogalmazott, ösztönösen kerülte az oda nem illő kifejezéseket, pedig sokat és szívesen beszélt.

Tüskés Tibor nemcsak sokoldalú, de szellemi szekértáborokon átlépő szerző is volt, hiszen a népi író Veres Péterről mint „pátriárkáról" írt, de kötődött az újholdas Pilinszky, valamint a nyugatos utódok, a városi írók, az urbánusként nemzeti Mészöly Miklós szellemiségéhez is. Legközvetlenebb társaként milyennek ismerte meg emberi hitvallását, és alkotói identitását?

Az egyenes gerinc, a tisztesség, a hűség; ezekkel tudnám összefoglalni Tüskés Tibor emberi hitvallását. Ezek szerint élt és ezekhez az erkölcsi értékekhez ragaszkodott akkor is, amikor ebből súlyos egzisztenciális, az írói pályáját kerékbe törni szándékozó erőkkel nézett farkaszszemet. Kemény, szilárd jellem volt. Alkotói identitása: értékes irodalom létrehozása, művelése, terjesztése. Szerinte egy művet, életművet kizárólag az értéke alapján szabad megítélni: egy alkotás értékes vagy értéktelen, minőség vagy fércmű. Ezért tudta nagyra becsülni a népi írónak tartott Kodolányi János történelmi regényeit, vagy az urbánus-

refipecs.hu

nak elkönyvelt Mészöly Miklóst, az újholdas Lengyel Balázst.

Saját szellemi munkája mellett műhelyszervezésre, fórumteremtésre is vállalkozott – egy félig tiltó, félig tűrő, félig támogató, nehéz korszakban. Mit tudhatunk az általa felkarolt, sokáig szilenciumra ítélt szerzőkhöz, Kodolányihoz, Weöres Sándorhoz, Mészöly Miklóshoz fűződő kapcsolatáról, ill. Csorba Győzővel kötött barátságáról?

A felsorolt írókat, költőket a műveik alapján nagyra becsülte, tisztelte. Felismerte szellemi, művészi nagyságukat, ezért mintegy kötelességének érezte, hogy közölje kéziratait a Jelenkorban. Ebből fakadtak a több évtizedes személyes kapcsolatok, amelyek kölcsönösen gazdagították egymás alkotói pályáját. Levelezésük jól illusztrálja ezt, és azt is, ha a személyes kapcsolatukban feszültség támadt. Csorba Győzővel – mivel ő Pécsett élt – szorosabb kapcsolata volt, és kollégák is voltak a Megyei Könyvtárban. Megrendítő volt számomra, amikor Tibor elmesélte kórházi látogatását a haldokló Csorba Győzőnél, akit akkor láthatott utoljára. Ha

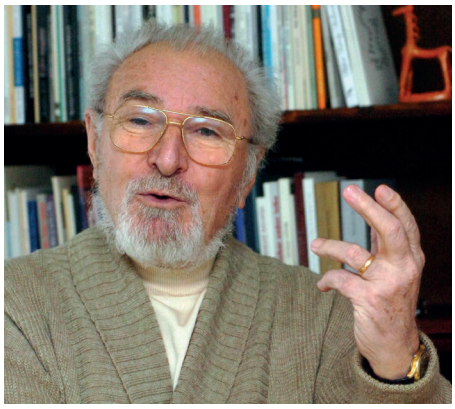

kimegyek a temetőbe, mindig eszembe jut. Csorba Győző és Tüskés Tibor egymástól csak pár méter távolságra pihennek. Tibornak a valóságban egyetlen,igazi jó barátja volt: Fodor András költő. Több évtizedes, Fodor András haláláig tartó barátságukat közel 1500 levél dokumentálja.

Mi az, amit Tüskés Tibor emlékezetére, életművére és alakjára gondolva fontosnak tart átadni a most felnövekvő fiataloknak?

Tibor sokszor idézte Veres Pétert, mert osztotta álláspontját. Egy ember életét, jellemét alapvetően meghatározza, hogy kamaszként, fiatalként mivel találkozik először: a munkával vagy a léhasággal, a korai testi szerelemmel. A munka – akár fizikai, akár szellemi – kifejleszti, megerősíti a személyiséget. A könnyen megszerezhető javak könnyelművé tesznek, nem tanítanak meg becsülni a személyes erőfeszítést, nem ösztönöznek a többre, a jobbra. Tüskés Tibor emberi tartását, alkotói magatartását alapvetően meghatározta kereszténysége, erős hite (piarista gimnáziumban tanult). Ez volt a sorvezetője élete kritikus helyzeteiben, munkájában, családi életében. Ez sugárzik át életművén, és ezt tudja átadni a mostani ifjúságnak is. József Attila írja a „Születésnapomra”című versében: *„Én egész népemet fogom / nem középiskolás fokon / tani-/ tani.”* Tüskés Tibor könyvei, írásai ezért születtek. Örök-pedagógusként életével, munkájával tette hitelessé, amit tanított és tanít ma is.

Végül, de nem utolsó sorban egész kollégiumi közösségünk nevében, kérem, fogadja köszönetünket az elmúlt években nyújtott fenntartói támogatásért. Isten áldását kérjük az újabb egyházmegyei gondnoki megbízatásának idejére is!

Köszönöm a beszélgetést!

Dr. Kádár Péter

Az Alapfokú Művészeti Iskola növendékeinek alkotásai

Ferencz András 12 éves (Nagyharsány)

Magyarpolányi Dorka 12 éves (A2 Nagyharsány)

Segítő kezek – Mendl Hajnalka a nagyharsányi általános iskola és a művészeti iskola titkára

Milyen szakmai út vezette el a nagyharsányi iskolába?

2017. májusában hívta fel édesanyám figyelmemet egy álláshirdetésre, melyben iskolatitkárt kerestek. Úgy gondoltam beadom jelentkezésemet és rákerestem az iskolára, mert bár akkor Beremenden laktunk a párommal és 7 éves fiammal, mégsem hallottam az iskoláról. Pécsi „tüke" lányként hallottam a Pécsi Református Kollégiumról, hiszen gimnáziumi éveimet a Kodály Zoltán Gimnáziumban töltöttem akkor, amikor a „Refi" épült és a gimnázium falai között tanítottak a későbbi refis kollegák is két évig. Akkor még nem gondoltam, hogy ez később kihat jelenlegi életemre. Nagy örömmel fogadtam az állásajánlatot, bár kicsit megszeppentem.

Meglátása szerint mennyiben más a Refi nagyharsányi tagintézménye, mint a hasonló méretű és szerepű intézmények?

Korábban 10 évet töltöttem egy multinacionális cégnél titkárnőként, de ez kicsit más szektor volt, másfajta szervezeti kultúra és más szemléletmódot képviselő munkáltató. A kezdeti nehézségek után, hamar belerázódtam a munkába, ami annak is köszönhető volt, hogy Pintérné Lázok Orsolya igazgató, és Gál Zsolt igazgatóhelyettes segítette munkámat. A tantestület nagy szeretettel fogadott; egy olyan légkört teremtve ezzel, amit korábbi munkahelyeimnél nem tapasztaltam. Nem csak Nagyharsányban kaptam sok segítséget munkám során, hanem Appel Evelintől és Baumgarnter

Tündétől is Pécsett és a gazdasági iroda alkalmazottaitól is, akiknek ezúton is köszönöm a türelmet.

Munkája során milyen sikereket könyvelt el?

Munkám elismerésenként 2020. júniusában elnyertem a Bonum Servitium Díjat, ami számomra nagy öröm volt, mert hasonló kitüntetést korábban nem kaptam még. Nem számítottam rá és rettentően meglepődtem. Minden nap teszem a dolgomat szívvel-lélekkel. Számomra az is elismerés, ha egy gyermek megölel a folyosón vagy azt mondja „Hajni néni, maga olyan vicces".

Hogyan élte meg titkárként a digitális átállás tavaszi és őszi szakaszait?

A tavaszi digitális átállás azért is volt furcsa számomra, mert az addig zsibongó folyosókat, figyelmeztető csengőhangokat, és szüntelen kopogásokat felváltotta a csend. Az iskola üres lett a gyerekek és a tanárok nélkül. Az addig megszokott adminisztratív munkák háttérbe, a felújítási munkák pedig előtérbe kerültek. Ilyen például a pályázatok során nyert játszótér kialakítása, az iskolaszépítés és persze a nyári táborok megszervezése. Volt teendő bőven, legjobban mégis a személyes kontaktus hiányzott. A telefonhívások vagy a videokonferenciák nem mutatják, elrejtik a lelket. Mert ettől vagyunk mások, ettől vagyunk „refisek". Mi egy család vagyunk, ez a második otthonunk. Együtt sírunk és együtt nevetünk. A konfliktusokat is együtt oldjuk meg, közös erővel: *„Erős vár a mi Istenünk, ha ő velünk ki ellenünk?"*

Könnyen egyezteti össze a munkahelyi feladatokat a magánemberi szerepekkel?

Mivel jó csapat tagja lehetek, könnyen össze tudom egyeztetni a munkahelyi feladatokat a magánemberi szerepekkel. Amikor kimerülten hazatérek egy szerető család fogad és minden hétfőn hitetlenkedve kérdezi a fiam kakaószürcsölés közben *„Anya, minek örülsz ennyire?!" Mire én „Hát hétfő van…".*

Hogyan képzeli el a munkáját 5 év múlva?

Hogy hol leszek 5 év múlva? Hát remélem itt a Refiben, csak a ráncok és a munka fog szaporodni, a többi változatlan marad.

Milyen gondolattal búcsúzik az óévtől?

Mindenkinek áldott békés karácsonyt Kívánok ezzel a Reményik Sándor idézettel

„Ne várj nagy dolgot életedbe,
Kis hópelyhek az örömök,
Szitáló, halk szirom-csodák.
Rajtuk át Isten szól: jövök."
(Csendes csodák)

IDE'SS!

Könyvajánló

Karácsony közeledtével az ember gondolatban vissza-vissza réved korábbi életszakaszaiba. A nagy rohanás mellett - hiába tudjuk jól, hogy a várakozás, születődés időszaka ez -, a könyvek és a zene segítik ennek felidézését számomra. A befelé fordulás, ahogy gyermekkoromban lemerülök egy elképzelt világba, s később, ahogy a gyermekeinknek próbálom átadni ezt az élményt.

A közös éneklések, zenélések a szüleimmel, majd néhány év elteltével hasonlóképpen csak már a gyerekeinkkel együtt átélve ezt az örömöt. **Szabó Magda Daloljanak *itt* angyalok** című karácsonyi írásait egybegyűjtő kötetében hasonló régi és még régebbi emlékek bukkannak fel. A gyerekként megélt várakozás; a titkos beszélgetések; a karácsony estéjén megjelenő szigorú nagynéni, aki látszólag elveszi a pillanat nagyszerűségét, ugyanakkor megnyit egy másik sokkal mélyebbet; a karácsonyi sütik eltűnése; a másik megajándékozásának öröme; az odafordulás ahhoz, akinek nincs senkije és semmije. Felnőttként már nem csak az érzékek, érzelmek kerítik hatalmukba, hanem az értelem, a gondolat, hogy mindaz, amit a családjától kapott, azt ő hogyan és kinek tudta továbbadni. Megrendítően szép, ahogy a család szentségéről vall.

Az utolsó fejezetben sejtelmes víziókban jelennek meg a Biblia adventi történései, melyekből egyértelműen kiolvasható, aki egy kicsit is fogékony rá, Szabó Magda mély, konok hite, és az elmagányosodó ember képének szomorúsága. Kiderül az is, hogy mindezen mi magunk képesek vagyunk változtatni, csak az a kérdés, akarunk-e, megértjük-e a helyzet súlyosságát.

Tényi Nicolette

Recept

RÁCPONTY, ahogy én készítem – Gasteigerné Hrubi Melinda receptje

Hozzávalók:

- kb. 1,5 kg ponty
- 2-3 fej vöröshagyma
- só, ízlés szerint
- liszt
- fűszerpaprika
- 1 kg burgonya
- 3-3,5 dl tejföl
- 5 dkg trappista jellegű sajt
- 3 dkg füstölt sajt
- 15 dkg füstölt szalonna
- 5 dkg füstölt sonka
- vaj vagy olaj a tepsi kikenéséhez

Elkészítés:

- A halat megtisztítom és besózom.
- A hagymát karikára, a sonkát és a szalonnát csíkokra vágom.
- A sajtokat lereszelem, összekeverem a tejföllel.
- A burgonyát megtisztítom és karikára vágom.
- A halat beirdalom és az egyik bevágásba szalonnát, a másik bevágásba hagymát nyomkodok.
- A lisztet és a paprikát összekeverem és beleforgatom a halat.
- A tepsit kikenem és állítva beleteszem a halat. A hasa alá beteszem a maradék hagymát, sonkát, szalonnát. A hal köré szórom a karikára vágott burgonyát.
- Előmelegítem a sütőt.
- A tepsit alufóliával lefedem, hőlégkeveréssel 180 fokon kb. 30-35 percig sütöm. Ha puha, kiveszem a sütőből, leveszem a fóliát és a halra kenem a tejfölös-sajtos keveréket. Visszatolom a sütőbe és pirulásig tovább sütöm.

Filmajánló – Fodor Jánostól

Emberek a Havason

A film Nyírő József „Kopjafák” és „Havasok könyve” című köteteinek elbeszélései alapján készült. A korszak nagyrészt stúdióban, vagy díszletek között forgatott játékfilmjeivel ellentétben, az „Emberek a havason” természetes környezetben, Erdélyben játszódik. Kiemelt hangsúly helyeződik a természet és a népiesség harmonikus kapcsolatára. A rendező, Szőts István, Nyírőhöz hasonlóan szintén erdélyi származású volt. Katonaként részt vett Észak-Erdély 1940-es visszacsatolásában. A bevonuláskor ismerkedett meg az észak-erdélyi táj magával ragadó szépségével.

A film főszereplője Csutak Gergő, aki favágóként keresi kenyerét, feleségével és újszülött kisfiával az erdélyi havasok háborítatlan világában él. Nyugalmas életüket a lakóhelyüket birtokló fakitermelő vállalat zavarja meg. A vállalat vezetőjének megtetszik Gergő felesége, Anna. Hogy közelebb kerülhessen a nőhöz, munkát ajánl Gergőnek, majd a távollétében megkörnyékezi Annát, aki az erőszakoskodó férfi elől menekülve egy szakadékba zuhan. Gergő a munkából hazatérve talál rá félholt feleségére, és bosszút esküszik...

A film az 1942-es Velencei Nemzetközi Filmfesztiválon fontos díjat nyerve nagy hatást gyakorolt a szárnyait bontogató olasz neorealista filmes iskolára. 2013-ban beválogatták minden idők 53 legjobb magyar filmje közé.

A film elérhető a Filmio kínálatában

Az Alapfokú Művészeti Iskola növendékeinek alkotásai

Adventi hirnök (Nagyharsány)

Horváth Petra (Pécs) - Mécses

Horváth Petra (Pécs)

Storozinszky Gertrúd (Pécs)

MEG-FEJ-TÖRŐ

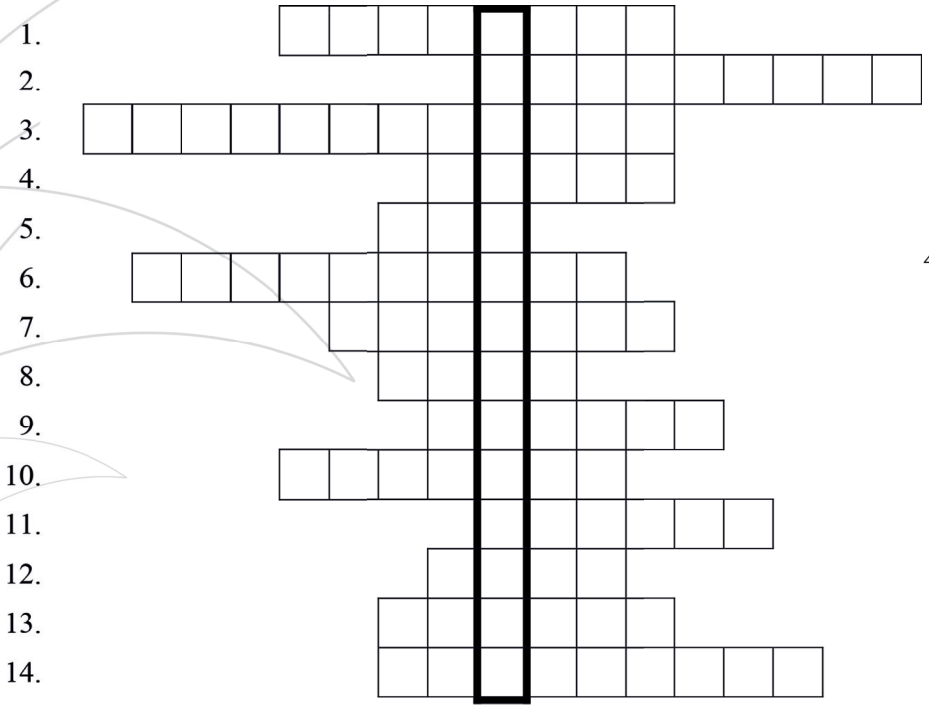

1. A katolikusok az Advent ... hetében gyújtják meg a rózsaszín gyertyát
2. Ő mondta: Gondolkodom, tehát vagyok
3. Vele is elénekelte a „Maradj velem!”-et Balázs Fecó
4. Az Omega közelmúltban elhunyt zenésze vezetékneve
5. Ilyen állat az Erinaceus roumanicus
6. Liszt Ferenc-díjas hegedűművész
7. E kozmetikai termékcsalád története az 1970-es évek elejére nyúlik vissza
8. A „ferde torony” városa
9. Eljövetel
10. Tádé párja
11. Meghalt ..., oda az igazság!
12. Ez a csokoládéfajta 1941. óta jelen van a magyar piacon
13. Dödölle
14. Házi szalámikészítmény

Az Alapfokú Művészeti Iskola növendékeinek alkotásai

Szentgyörgyvári Benjamin (Pécs)
Váza geometrius díszítéssel

Schäffer Blanka (Pécs) -
Tálka tájképpel

Takáts Áron (Pécs)

Szirmai Lara (Pécs) - Tálka

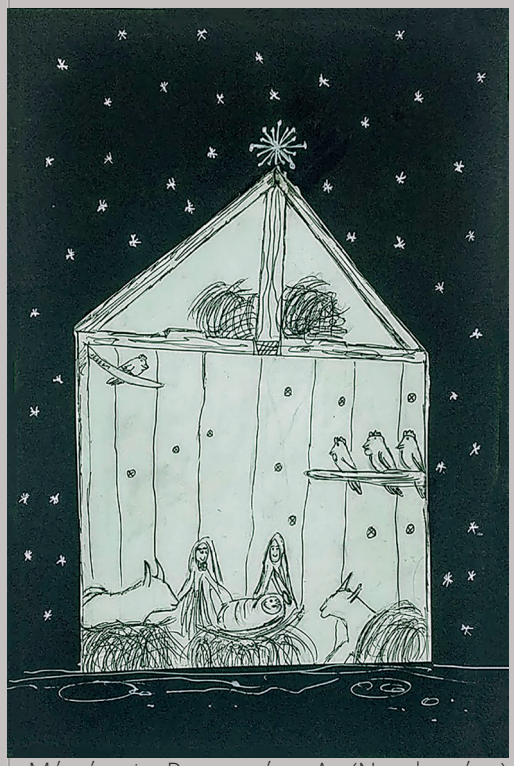

Mészárovics Bence13 éves A2 (Nagyharsány)

IMPRESSZUM
Felelős szerkesztő: Dr. Kádár Péter **Tördelőszerkesztő:** Balogh János
A REFIRMUS szerzői: Fekete Etelka, Fodor János, Gasteigerné Hrubi Melinda, Dr. Kádár Péter, Kovách Péter, Pásztohy Gabriella, Sebők Zsolt, Tényi Nicolette
Fotók: Fekete Etelka, Ruprech Judit, Hajduné Szrapkó Judit, Németh Sára
Nyomdai munkák: Digiprint Kft.